

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 20

1. Διαβάστε τις τέσσερις παραγράφους του μαθήματος και βάλτε πλαγιότιτλους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ	ΠΛΑΓΙΟΤΙΤΛΟΣ
1η	Μέτρα αντιμετώπισης των εξωτερικών εχθρών.
2η	Οι θετικές πλευρές της επέκτασης.
3η	Οι αρνητικές πλευρές της επέκτασης.
4η	Οι συνέπειες των πολέμων.

2. Βάλτε στα κενά ορθογώνια πλαίσια Θ για τα θετικά και Α για τα αρνητικά αποτελέσματα των πολέμων του Ιουστινιανού στη Δύση:

Θ	Επανακτήθηκαν τα χαμένα εδάφη της αυτοκρατορίας.
Θ	Διαλύθηκαν τα κράτη των Γότθων και των Βανδάλων.
Α	Κουράστηκε και αποδυναμώθηκε ο στρατός.
Θ	Αυξήθηκε το γόητρο του Βυζαντίου.
Α	Οι Πέρσες έγιναν απειλητικοί στην Ανατολή.
Α	Εξαντλήθηκαν τα οικονομικά του κράτους.
Θ	Κέρδισε δόξα ο αυτοκράτορας.
Α	Αποδυναμώθηκαν οι φρουρές των συνόρων.
Θ	Έγιναν έργα στις δυτικές επαρχίες.
Θ	Έφτασε η αυτοκρατορία στα παλιά της σύνορα.
Α	Δυσανεστήθηκαν οι πολίτες από τους συνεχείς πολέμους.
Θ	Άνοιξαν οι δρόμοι του εμπορίου και της ναυτιλίας.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Ο Θεοδόσιος Α' χώρισε, το 395 μ.Χ., την αυτοκρατορία σε Ανατολική και Δυτική. Ο Ιουστινιανός, εκατόν πενήντα χρόνια αργότερα, την επανένωσε. Συγκρίνετε τις αποφάσεις των δύο αυτοκρατόρων και σχολιάστε τα αποτελέσματα που είχε καθεμιά.

Το 395 μ.Χ. ο Θεοδόσιος αποφασίζει να χωρίσει την αυτοκρατορία σε Ανατολική και Δυτική, δίνοντας στον Αρκάδιο το ανατολικό τμήμα και στον Ονώριο το δυτικό, γιατί πίστευε πως με τον τρόπο αυτό θα μπορούσε να κυβερνηθεί καλύτερα το κράτος. Η απόφαση, ωστόσο, αυτή δεν αποδείχθηκε σωστή διότι το κράτος χωρισμένο δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει τους εχθρούς, με αποτέλεσμα να διαλυθεί το δυτικό ρωμαϊκό κράτος το 476 μ. Χ. Εκατόν πενήντα χρόνια αργότερα, ο Ιουστινιανός κατάφερε να επανενώσει την αυτοκρατορία, φτάνοντάς την χάρη στους νικηφόρους πολέμους του, στα παλιά σύνορά της. Δυστυχώς, το σχέδιο του Ιουστινιανού αποδείχθηκε πολύ φιλόδοξο, καθώς ξεπερνούσε τις δυνάμεις του κράτους. Το αποτέλεσμα ήταν να αποδυναμωθεί στρατιωτικά και οικονομικά και οι δυτικές επαρχίες να εκτεθούν σε νέους κινδύνους.

4. Διαβάστε το κείμενο-πηγή 4 και υπογραμμίστε τις φράσεις που μιλούν για τις οικονομικές επιπτώσεις των πολέμων. Συζητήστε τους λόγους που (πιθανόν) ανάγκασαν τον Ιουστινιανό να βάλει αυτό το κείμενο σε νόμο (Νεαρά) του κράτους. Σχολιάστε ιδιαίτερα τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

4. Οι οικονομικές συνέπειες των πολέμων

«Οι στρατιωτικές δαπάνες και ο αγώνας κατά των εχθρών χρειάζονται μεγάλη φροντίδα και χωρίς χρήματα αυτά τα πράγματα δεν είναι δυνατόν να γίνουν. Ξαναπήραμε όλη την Αφρική, υποδουλώσαμε τους Βανδάλους και ελπίζουμε να δώσει ο Θεός να πετύχουμε πολλά ακόμη και σπουδαιότερα από αυτά. Γι' αυτό πρέπει να εισπράττονται οι φόροι τακτικά και πρόθυμα και στις ορισμένες προθεσμίες».

Ιουστινιανός, Νεαράι.

Ο Ιουστινιανός αποφάσισε να βάλει αυτό το κείμενο σε νόμο γιατί οι πολίτες ένιωθαν δυσαρεστημένοι από τους φόρους που πλήρωναν για να καλυφθούν οι ανάγκες του στρατού. Ο Ιουστινιανός τονίζει πως χωρίς χρήματα δεν είναι δυνατό να καλυφθούν οι στρατιωτικές δαπάνες και μάλιστα χρησιμοποιώντας τη λέξη «πρόθυμα» στον τρόπο που πρέπει να εισπράττονται οι φόροι, θέλει να τονίσει πως οι πόλεμοι γίνονται για το καλό όλων και ότι η υποστήριξη των πολιτών είναι απαραίτητη.

5. Στις παρακάτω ερωτήσεις για τον Ιουστινιανό διαγράψτε ό,τι είναι λανθασμένο σε κάθε πρόταση, για ν' αποδίδεται σωστά η ενέργειά του. Δικαιολογήστε και σχολιάστε την επιλογή σας.

Ο Ιουστινιανός:

- ~~Κατάργησε~~ ή συμπλήρωσε και ανανέωσε την παλιά ρωμαϊκή νομοθεσία;
- Πολέμησε ~~τους Πέρσες στην Ανατολή~~ ή τους Γότθους και τους Βανδάλους στη Δύση;
- Το βυζαντινό νόμισμα ~~περιορίστηκε στο Βυζάντιο~~ ή κυκλοφορούσε παντού;
- Στη «στάση του νίκαια» άκουσε ~~ή αγνόησε~~ τη συμβουλή της Θεοδώρας να μην παραιτηθεί;
- Άνοιξε ή έκλεισε τη Φιλοσοφική σχολή της Αθήνας;
- Χώρισε ή επανένωσε το Ανατολικό με το Δυτικό τμήμα της αυτοκρατορίας;
- Φρόντισε ~~ή απαγόρευσε~~ την ανάπτυξη της μεταξουργίας στο Βυζάντιο;
- Πρωτεύχτισε ή ξαναέχτισε τον ναό της Αγίας Σοφίας;

1. Ο Ιουστινιανός συμπλήρωσε τους παλιούς νόμους με νέους, πιο δίκαιους.
2. Πολέμησε τους Γότθους και τους Βάνδαλους και με τους Πέρσες υπέγραψε συνθήκη ειρήνης.
3. Έκοψε νέο χρυσό νόμισμα, το οποίο κυκλοφόρησε παντού.
4. Στη «στάση του νίκαια» άκουσε τη συμβουλή της Θεοδώρας πως για το καλό της αυτοκρατορίας θα ήταν λάθος να παραιτηθεί.
5. Το 529 μ. Χ. έκλεισε τη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

6. Επανένωσε το ανατολικό με το δυτικό τμήμα της αυτοκρατορίας και κατάφερε να την φτάσει στα παλιά σύνορά της.
7. Φρόντισε για την ανάπτυξη της μεταξουργίας στο Βυζάντιο, καθώς έφερε από την Κίνα το μυστικό εκτροφής του μεταξοσκώληκα.
8. Ξαναέχτισε τον ναό της Αγίας Σοφίας και τον έκανε πιο μεγαλοπρεπή.